

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za rok budżetowy 2011,
wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsięwzięcia

(2013/C 6/06)

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w lutym 2007 r.⁽¹⁾ w celu kierowania działaniami w ramach programu SESAR (Single European Sky Air Traffic Management Research – Program badań w dziedzinie zarządzania ruchem lotniczym w kontekście jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej).

2. Celem programu SESAR jest modernizacja zarządzania ruchem lotniczym (ATM) w Europie. Projekt obejmuje trzy fazy:

- a) Rozpoczętą w 2005 r. „fazę planowania” prowadzoną przez Europejską Organizację do spraw Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (Eurocontrol), współfinansowaną z budżetu Unii Europejskiej (UE) w ramach programu na rzecz transeuropejskiej sieci transportowej. Rezultatem tej fazy jest powstanie centralnego planu zarządzania europejskim ruchem lotniczym, który określa plany dotyczące zawartości, opracowania i rozmieszczenia systemu ATM nowej generacji.
- b) „Fazę opracowywania” (w latach 2008–2013) prowadzoną przez Wspólne Przedsięwzięcie SESAR (zob. załącznik), która ma prowadzić do powstania nowych systemów technicznych, urządzeń i procedur operacyjnych określonych w centralnym planie zarządzania ruchem lotniczym w Europie.
- c) „Fazę rozmieszczenia” (w latach 2014–2020), która ma być prowadzona przez branżę i zainteresowane podmioty, obejmującą utworzenie i wdrażanie na dużą skalę nowej infrastruktury zarządzania ruchem lotniczym.

3. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR zostało zaplanowane jako partnerstwo publiczno-prywatne. Członkami założycielami są Unia Europejska reprezentowana przez Komisję Europejską oraz Eurocontrol reprezentowany przez swoją agencję. W odpowiedzi na zaproszenie do wyrażenia zainteresowania członkami Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR zostało piętnaście publicznych i prywatnych przedsiębiorstw z branży żeglugi powietrznej. Wśród nich znajdują się instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej, przemysł aerokosmiczny i producenci urządzeń naziemnych, producenci samolotów, władze portów lotniczych oraz producenci wyposażenia pokładowego.

4. Budżet przeznaczony na fazę opracowywania programu SESAR wynosi 2,1 mld euro i ma być w równych częściach zapewniony przez UE, Eurocontrol oraz uczestniczących w projekcie partnerów publicznych i prywatnych. Wkład UE finansowany jest z siódmego programu ramowego na rzecz badań naukowych oraz z programu na rzecz transeuropejskiej sieci transportowej. Około 90 % finansowania pochodzącego z Eurocontrol i od innych partnerów będzie miało formę wkładu rzeczowego.

5. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR rozpoczęło samodzielną działalność w dniu 10 sierpnia 2007 r.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednio badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień artykułu 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe⁽²⁾ Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR obejmujące „sprawozdanie finansowe”⁽³⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu”⁽⁴⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2011 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

8. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem finansowym⁽⁵⁾ Wspólnego Przedsięwzięcia, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków⁽⁶⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie ostatecznych sprawozdań finansowych⁽⁷⁾, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 219/2007 z dnia 27 lutego 2007 r. w sprawie utworzenia wspólnego przedsięwzięcia w celu opracowania europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym nowej generacji (SESAR) (Dz.U. L 64 z 2.3.2007, s. 1) zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1361/2008 (Dz.U. L 352 z 31.12.2008, s. 12).

⁽²⁾ Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające więcej informacji dotyczących wykonania budżetu i zarządzania nim.

⁽³⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku dochodów i wydatków, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu istotnych zasad rachunkowości i innych informacji dodatkowych.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁵⁾ Regulamin finansowy SESAR przyjęty przez zarząd w dniu 28 lipca 2009 r.

⁽⁶⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽⁷⁾ Zasady przedstawiania przez organy UE sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości są określone w rozdziałach 1 i 2 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR.

Zadania kontrolera

9. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

10. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

11. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę wykorzystywany do sporządzania i rzetelnej prezentacji sprawozdań finansowych system kontroli wewnętrznej oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone celem zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

12. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

13. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wyniki jego transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji⁽⁸⁾.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

14. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za rok budżetowy zakończony

w dniu 31 grudnia 2011 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

15. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

ZARZĄDZANIE BUDŻETEM I FINANSAMI

16. Przyjęty przez zarząd ostateczny budżet na 2011 r. obejmował środki na zobowiązania w wysokości 148 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 91,7 mln euro. Wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 99,4 % i 82,4 %.

17. W 2011 r. wkłady członków (34 mln euro) wraz z saldem za poprzedni rok (57 mln euro) oraz dochodami z innych źródeł (0,2 mln euro) wyniosły 91,2 mln euro wobec płatności w wysokości 75,6 mln euro. Doprowadziło to do nadwyżki w budżecie na kwotę 15,6 mln euro, a wartość wkładów na rachunkach bankowych na koniec roku wyniosła 15,3 mln euro. Było to sprzeczne z budżetową zasadą równowagi.

KLUCZOWE MECHANIZMY KONTROLNE W STOSOWANYM PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIE SYSTEMIE NADZORU I KONTROLI

Systemy kontroli wewnętrznej

18. Trybunał zauważa, że przegląd procesów biznesowych Wspólnego Przedsięwzięcia przeprowadzony przez niezależnego audytora zewnętrznego w 2011 r. wykazał, że systemy kontroli wewnętrznej działają skutecznie. W kwietniu 2012 r. księgowy formalnie zatwierdził procesy biznesowe zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia.

Funkcja audytu wewnętrznego i Służba Audytu Wewnętrznego Komisji

19. Trybunał zauważył wcześniej, że Komisja i Wspólne Przedsięwzięcie SESAR podjęły działania w celu sprecyzowania roli operacyjnej Służby Audytu Wewnętrznego Komisji (IAS) oraz funkcji audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsięwzięcia⁽⁹⁾.

20. Trybunał zauważa, że w listopadzie 2011 r. zarząd Wspólnego Przedsięwzięcia przyjął skoordynowany plan audytu strategicznego Służby Audytu Wewnętrznego dla Wspólnego Przedsięwzięcia na lata 2012–2014.

INNE KWESTIE

Opóźniona wpłata wkładów członkowskich

21. Przypadający na 1 lipca 2011 r. termin płatności wkładów na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia za rok 2011 nie został dotrzymany przez jego członków. Na koniec sierpnia 2011 r. nierozliczonych pozostawało 17 nakazów odzyskania środków na kwotę 3,7 mln euro. Jeden z członków nie wniósł wkładu za żaden rok do końca 2011 r.

⁽⁸⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS), a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF).

⁽⁹⁾ Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za rok budżetowy 2010, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsięwzięcia (Dz.U. C 368 z 16.12.2011, s. 32).

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 15 listopada 2012 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsięwzięcie SESAR (Bruksela)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 187)</p>	<p>Badania naukowe, rozwój technologiczny i przestrzeń kosmiczna</p> <p>Skuteczne wykonywanie unijnych programów badawczych, rozwoju technologicznego i programów demonstracyjnych.</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia / Agencji</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 219/2007, ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1361/2008)</p>	<p>Główne cele</p> <p>Celem Wspólnego Przedsięwzięcia jest zapewnienie modernizacji europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym poprzez skoordynowanie i skoncentrowanie wszystkich działań badawczo-rozwojowych z tej dziedziny w Unii. Wspólne Przedsięwzięcie odpowiada za realizację centralnego planu ATM, a w szczególności za realizowanie następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organizowanie i koordynowanie fazy opracowania projektu SESAR zgodnie z centralnym planem ATM – będącym rezultatem fazy planowania tego projektu pod kierunkiem Eurocontrol – poprzez połączenie funduszy sektora publicznego i prywatnego w jednej strukturze, — zapewnienie niezbędnych funduszy dla fazy opracowywania projektu SESAR zgodnie z centralnym planem ATM, — zapewnienie udziału zainteresowanych stron z sektora zarządzania ruchem lotniczym w Europie, a w szczególności: instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej, użytkowników przestrzeni powietrznej, stowarzyszeń pracowniczych, portów lotniczych, przemysłu wytwórczego, jak również odpowiednich instytucji naukowych lub środowiska naukowego zajmującego się odnośną dziedziną, — organizowanie prac technicznych w zakresie działań badawczo-rozwojowych, walidacji i analiz, które mają być realizowane pod jego nadzorem, unikając przy tym rozdrabniania działań, — zapewnienie nadzoru nad działaniami związanymi z opracowaniem wspólnych produktów odpowiednio określonych w centralnym planie ATM oraz – w razie potrzeby – ogłaszanie konkretnych przetargów.
<p>Zarządzanie</p>	<p>Zarząd</p> <p>Zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przyjęcie centralnego planu ATM zatwierdzonego przez Radę zgodnie z art. 1 ust. 2 rozporządzenia SESAR oraz przyjmowanie propozycji zmodyfikowania tego planu; b) udzielanie wytycznych i podejmowanie decyzji niezbędnych do realizacji fazy opracowywania w projekcie SESAR, a także całościowy nadzór nad jej realizacją; c) zatwierdzanie planu prac oraz rocznych planów prac Wspólnego Przedsięwzięcia zgodnie z art. 16 ust. 1, a także budżetu rocznego wraz z planem zatrudnienia; d) udzielanie zgody na podjęcie negocjacji oraz podejmowanie decyzji o przyjęciu nowych członków i o związanych z tym umowach zgodnie z art. 1 ust. 3; e) nadzorowanie realizacji umów zawartych pomiędzy członkami a Wspólnym Przedsięwzięciem; f) mianowanie dyrektora wykonawczego i odwoływanie go oraz zatwierdzanie struktury organizacyjnej i monitorowanie wyników pracy dyrektora wykonawczego; g) podejmowanie decyzji o kwotach wkładów finansowych członków i procedurach przekazywania tych wkładów oraz ocena wkładów niepieniężnych;

- h) przyjmowanie regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia;
- i) zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego i bilansu;
- j) przyjmowanie rocznego sprawozdania w sprawie postępów fazy opracowywania w projekcie SESAR i sytuacji finansowej projektu zgodnie z art. 16 ust. 2;
- k) podejmowanie decyzji w sprawie kierowanych do Komisji propozycji przedłużenia działalności Wspólnego Przedsięwzięcia lub propozycji jego rozwiązania;
- l) określenie procedur przyznawania praw dostępu do dóbr materialnych i niematerialnych, które są własnością Wspólnego Przedsięwzięcia, oraz procedur przekazywania tych dóbr;
- m) ustalanie zasad i procedur udzielania zamówień niezbędnych do realizacji centralnego planu ATM, wraz ze szczegółowymi procedurami na wypadek konfliktów interesu;
- n) podejmowanie decyzji w sprawie kierowanych do Komisji wniosków w sprawie zmiany statutu zgodnie z art. 24;
- o) wykonywanie wszelkich innych uprawnień oraz sprawowanie wszelkich innych funkcji, w tym powoływanie jednostek zależnych, jakie mogą być niezbędne dla celów fazy opracowywania w projekcie SESAR;
- p) przyjmowanie rozwiązań koniecznych do wykonania art. 8.

Dyrektor wykonawczy

Dyrektor wykonawczy zachowuje pełną niezależność w wykonywaniu swoich obowiązków w zakresie przyznanych mu uprawnień.

Dyrektor wykonawczy kieruje realizacją projektu SESAR zgodnie z wytycznymi sformułowanymi przez zarząd, przed którym jest on odpowiedzialny. Przekazuje zarządowi wszelkie informacje niezbędne do sprawowania jego funkcji.

Dyrektor wykonawczy:

- a) zatrudnia pracowników Wspólnego Przedsięwzięcia – w tym pracowników, o których mowa w art. 8 – oraz sprawuje nad nimi kierownictwo i nadzór;
- b) organizuje działalność Wspólnego Przedsięwzięcia oraz sprawuje nad nią kierownictwo i nadzór;
- c) przedstawia zarządowi swoje propozycje dotyczące struktury organizacyjnej;
- d) sporządza i systematycznie uaktualnia całonocowy i roczny program prac Wspólnego Przedsięwzięcia – w tym także kalkulację kosztów programu – i przedstawia je zarządowi;
- e) sporządza zgodnie z regulaminem finansowym projekt budżetu rocznego, w tym także plan zatrudnienia, i przedkłada go zarządowi;
- f) czuwa nad przestrzeganiem zobowiązań Wspólnego Przedsięwzięcia, które wynikają z zawartych przez nie kontraktów i umów;
- g) czuwa nad tym, by działalność Wspólnego Przedsięwzięcia prowadzona była w warunkach pełnej niezależności i by nie zakłócały jej konflikty interesów;
- h) sporządza i przedstawia zarządowi roczne sprawozdanie dotyczące postępów w realizacji projektu SESAR i jego kondycji finansowej, a także wszelkie inne sprawozdania wymagane przez zarząd;

	<p>i) przedstawia zarządowi roczne sprawozdania finansowe i bilans;</p> <p>j) przedstawia zarządowi wszystkie propozycje wymagające zmian w koncepcji projektu SESAR.</p> <p>Audyt wewnętrzny</p> <p>Audyt Wewnętrzny Komisji Europejskiej</p> <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Europejski Trybunał Obrachunkowy</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament Europejski, Rada oraz zarząd SESAR</p>
<p>Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu w roku 2011 (2010)</p>	<p>Budżet</p> <p>147,7 mln euro</p> <p>(129,5 mln euro)</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2011 r.</p> <p>Budżet operacyjny na rok 2011 przewiduje plan zatrudnienia 39 pracowników tymczasowych oraz 3 oddelegowanych ekspertów krajowych, co daje łącznie 42 stanowiska, z czego na koniec roku 2011 obsadzonych było 35, wobec 37 w 2010 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 23 pracowników tymczasowych, z naboru zewnętrznego, — 8 pracowników oddelegowanych przez członków SESAR zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 219/2007, — 3 pracowników kontraktowych, — 1 oddelegowany ekspert krajowy. <p>Przydział stanowisk:</p> <p>zadania operacyjne: 19</p> <p>zadania administracyjne i pomocnicze: 15</p> <p>zadania mieszane: 1.</p>
<p>Produkty i usługi w 2011 r.</p>	<p>Rok 2011 był kluczowym rokiem na drodze do osiągnięcia średniookresowych celów i wizji zaplanowanych na rok 2012, a w szczególności niżej wymienionych celów:</p> <p>Cel nr 1 – Początkowy tor 4D ma zostać zatwierdzony w warunkach operacyjnych w oparciu o satelitarną technologię wspomagającą</p> <p>Planuje się, że wstępne operacje w oparciu o tor 4D zostaną zatwierdzone podczas pierwszej tury walidacyjnej, która będzie miała miejsce w lutym 2012 r. w ramach Release 1, w środowisku ruchu lotniczego w obrębie MUAC (Maastricht Upper Area Control Centre), NUAC (Northern Upper Area Control Centre) i podejścia do lotniska w Sztokholmie. W 2011 r. miało miejsce wiele działań przygotowawczych, w tym rozwój i integracja dwóch prototypów FMS, jak również szereg działań symulacyjnych z udziałem platform symulacji na ziemi i w powietrzu. Druga tura, będąca częścią Release 2, planowana jest na koniec roku 2012, a trzecia na rok 2013. Celem będzie walidacja procedury operacyjnej latania według kontrolowanego czasu przylotu (CTA) w fazie przelotu i w fazach wznoszenia/zniżania w całej przestrzeni powietrznej od lotniska wylotu do lotniska przylotu.</p> <p>Zakłada się, że – jak planowano – cele zostaną zrealizowane w większości w roku 2012, mimo że zastosowanie satelitarnych technologii wspomagających zostanie wprowadzone po 2013 r.</p>

Cel nr 2 – 10 000 lotów, w tym 500 lotów wojskowych, oznakowano jako loty SESAR

W 2011 r. wczesne korzyści Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR zostały zademonstrowane podczas 9 366 lotów komercyjnych (w tym lotów demonstracyjnych AIRE i OPTIMI). Należy jednak zauważyć, że liczba lotów wojskowych pozostaje w chwili obecnej ograniczona. Oprócz trwających działań programowych zarząd SESAR postanowił zorganizować zaproszenie do składania wniosków dotyczących działań demonstracyjnych, w ramach których zintegrowane próby w roku 2012 umożliwią Wspólnemu Przedsięwzięciu osiągnięcie celów oraz wprowadzenie również wojskowych elementów, głównie w 2013 r.

Cel nr 3 – Produkty 80 % projektów SESAR zostały poddane próbom w prawdziwym środowisku

W ramach dążenia do zrealizowania celu, jakim jest przeprowadzanie 80 % działań walidacyjnych w prawdziwym środowisku, określono strategię walidacji. W szczególności produkty Release 1 i produkty planowane w ramach Release 2 w 2012 r. połączą główne projekty z różnymi zadaniami wykonywanymi w ramach Operational Focus Areas oraz z prawdziwymi systemami lub prawdziwym środowiskiem.

Cel nr 4 – Pierwsi piloci potrafiący korzystać z systemu SWIM w zakresie wymiany danych w co najmniej pięciu domenach

Jak już poinformowano zarząd, w 2011 r. wprowadzono w życie plan działań SWIM, stanowiący odpowiedź na zagrożenia zauważone w powiązanych projektach, między innymi zagrożenie związane z brakiem ram prawnych dla SWIM. Osiągnięte wyniki zaprezentowano na pokazie SWIM w listopadzie 2011 r., w którym uczestniczyło wiele osób zaangażowanych w program. Osiągnięcie tego celu średniookresowego opóźnia szereg nierozwiązanych do tej pory kwestii i priorytetów. Pomimo postępów osiągniętych do końca roku 2011 i realizacji planu działań z udziałem trwającej tury walidacji mało prawdopodobne jest, że cel zostanie osiągnięty w ustalonych ramach czasowych.

Cel nr 5 – Oddanie do użytku pierwszej zdalnej wieży kontroli lotów

Pierwsza tura walidacji dla zdalnej wieży kontroli lotów, będąca częścią Release 1, realizowana jest zgodnie z planem i ma zostać zakończona w trakcie 2012 r., aby osiągnąć niniejszy cel średniookresowy. W ramach Release 1 potwierdzono:

- możliwość zapewnienia usług kontroli ruchu lotniczego w porcie lotniczym Ängelholm ze zdalnej wieży ośrodka badawczo-rozwojowego w ramach centrum kontroli ruchu lotniczego w Malmö,
- możliwość zdalnego przeprowadzenia operacji nominalnych, i nienominalnych,
- techniczną możliwość zarejestrowania obrazu ruchu lotniczego i środowiska operacyjnego na danym lotnisku i zaprezentowania tego obrazu na terenie zdalnej wieży.

W próbach tych uczestniczyły organy regulacyjne.

Cel nr 6 – Prezentacja korzyści projektu SESAR w sparowanych miastach łączących 8 europejskich portów lotniczych

Po sukcesie pierwszego cyklu AIRE w 2009 r. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR poszerzyło zieloną inicjatywę w ramach programu SESAR. Dzięki połączeniu głównych portów lotniczych w Europie (między innymi w Paryżu, Wiedniu, Madrycie, Kolonii, Düsseldorfie, Pradze, Brukseli, Tuluzie) oraz zaangażowaniu około 40 partnerów w Europie i poza nią AIRE wykazał znaczące korzyści w zakresie ograniczenia emisji. Jakość tych wyników jest wysoka nie tylko pod względem zmniejszenia zużycia paliwa, a tym samym emisji CO₂, ale również za sprawą wysokiego wskaźnika wprowadzania projektów do codziennej praktyki ATM.

Wyniki AIRE i wyniki oczekiwane w ramach opublikowanego zaproszenia do przeprowadzenia działań pokazowych, które będą miały miejsce w 2012 r., pozwolą na osiągnięcie tego celu.

Cel nr 7 – Akceptacja przez użytkowników przestrzeni powietrznej opracowanej przez SESAR analizy „business case” prowadzenia operacji z synchronizacją czasu

Cel ten ma wiele wymiarów, a proces opracowywania analizy „business case” nie jest jeszcze wystarczająco zaawansowany, aby uwzględnić punkt widzenia poszczególnych zainteresowanych podmiotów. Niemniej jednak dołożono znacznych starań w celu opracowania metodyki analizy „business case” dla instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej, użytkowników przestrzeni powietrznej oraz portów lotniczych. W 2011 r. miała miejsce walidacja fazy pierwszej wyników 4D Time Based Operations, która będzie kontynuowana w 2012 r., a jednocześnie dokonane zostaną postępy w zakresie normalizacji. Do pewnego stopnia i w pewnych dziedzinach analiza „business case” zostanie zatwierdzona do poziomu gotowości do zastosowań komercyjnych, ale konieczne będą dodatkowe prace zainteresowanych podmiotów w celu jej wdrożenia. Cel nie zostanie osiągnięty w ustalonych ramach czasowych, jednak wstępne informacje dotyczące analizy „business case” zostaną udostępnione w celu przygotowania wprowadzenia pierwszych rozwiązań SESAR w 2013 r.

Ponadto poniżej przedstawiono więcej informacji dotyczących postępów i osiągnięć w roku 2011:

- Zawartość pierwszej fazy realizacji programu SESAR (Release 1) została skonsolidowana w ramach pierwszej analizy technicznej systemów i przyjęta przez zarząd jako część rocznego programu prac na 2011 r. Obejmowała ona 29 działań walidacyjnych dotyczących elementów koncepcyjnych w 16 priorytetowych obszarach operacyjnych.
- W czerwcu 2011 r. miała miejsce druga analiza techniczna systemów, mająca na celu ocenę postępów w realizacji Release 1 na drodze do walidacji kroku V3, a w szczególności planów w zakresie walidacji i gotowości platform. Wynikiem analizy był szereg działań korygujących mających na celu złagodzenie ryzyka związanego z realizacją tej fazy. We wnioskach z analizy stwierdzono, że ogólny postęp jest odpowiedni, jednak odnotowano pewne uchybienia w zakresie zużycia zasobów oraz terminowości dostaw. W szczególności stopień zaawansowania projektów w zakresie stosowania metodyki EOCVM, mimo poprawy względem roku 2010, nadal nie był wystarczający.
- Release 1 zaczął przynosić wymierne rezultaty i stanowi przełom w rozwoju nowego systemu zarządzania ruchem lotniczym.
- Pod koniec 2011 r. przeprowadzono 26 działań walidacyjnych, co oznacza, że Release 1 zrealizowano w 90 %, a 3 zadania przesunięto na rok 2012.
- 282 projekty są w fazie realizacji, co stanowi więcej niż 90 % projektów objętych programem, ale postępy w jego realizacji nie są rozłożone równomiernie. W rzeczywistości przełożenie ogólnej koncepcji na wymagania operacyjne przebiega wolniej niż oczekiwano, co ma wpływ na ścieżkę krytyczną kilku projektów technicznych. Konieczne było wprowadzenie szeregu działań w zakresie łagodzenia skutków, które są monitorowane na poziomie grupy kontrolnej programu. Kolejnym obszarem problemowym jest SWIM, gdzie stworzono specjalny plan działań w celu poradzenia sobie z problemami zidentyfikowanymi w 2011 r.
- W kwestii zużycia zasobów (wyrażonych jako ekwiwalent pełnego czasu pracy) przedstawione przez członków pierwsze prognozy na koniec 2011 r. wskazują na ogólne niewystarczające zużycie na poziomie 20 %. Niemniej jednak należy zauważyć, że dla wielu projektów planowany podział zasobów podczas fazy realizacji jest w fazie rewizji, co nie zostało jeszcze odzwierciedlone w założeniach stosowanych przy ocenie postępów w realizacji programu. Na podstawie realokacji IBAFO I i II przyjętych przez zarząd w dniu 15 grudnia 2011 r. można przyjąć, że zasoby nie są wystarczająco wykorzystywane we wczesnych fazach programu, co powinno zostać zrównoważone wyższym poziomem wykorzystania zasobów do czasu zakończenia programu. Podobny, ale mniej widoczny trend dotyczący zaawansowania projektów oraz zasobów wydaje się pojawiać w kwestii rezultatów, jako że w niektórych dziedzinach rezultaty dostarczane są wolniej, co towarzyszy niewystarczającemu zużyciu zasobów. W celu zaradzenia sytuacji w krótkiej perspektywie podjęto różne działania, między innymi wystosowano wniosek do członków komitetu programowego w sprawie

przeprowadzenia dalszych weryfikacji na poziomie partnerskim, przeprowadzono analizę głównych powodów niewystarczającego zużycia, przeprowadzono realokację IBAFO I i IBAFO II, zakończono niektóre projekty itd. Wszystkie działania monitorowane są na poziomie zarządzania ryzykiem i konsolidowane na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia. Ponadto wspólnie z członkami prowadzone są prace w celu lepszego zidentyfikowania podstawowych przyczyn tej sytuacji. Wśród nich można już teraz wymienić organizację pracy przy niektórych projektach, brak zsynchronizowania prac w ramach programu i brak jasnego określenia produktów oraz bardziej precyzyjnych kryteriów jakości.

W odniesieniu do 310 projektów badawczo-rozwojowych i projektów w dziedzinie zarządzania, za które odpowiedzialny jest SESAR (z wyłączeniem długoterminowych projektów badawczych w ramach pakietu prac WP E), w poniższej tabeli przedstawiono zestawienie stanu projektów na koniec roku 2011.

	Stan na dzień 31.12.2010	Zrealizowane w 2011 r.	Stan na dzień 31.12.2011	
Łączna liczba projektów w programie SESAR	304	6	310	
<i>w tym</i>				
— rozpoczęte projekty	285	16	301	
<i>anulowane projekty</i>	2	1	3	0,9 %
<i>wstrzymane projekty</i>	11	- 1	10	3,2 %
<i>projekty w fazie przygotowań</i>	26	- 20	6	2 %
bieżące w fazie realizacji	246	36	282	91 %
— nadchodzące projekty	19	- 10	9	2,9 %

Źródło: Informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie SESAR.

ODPOWIEDZI WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA SESAR

Poświadczenie wiarygodności

13–14. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR z zadowoleniem przyjmuje pozytywną opinię z kontroli Trybunału nt. wiarygodności rocznego sprawozdania finansowego za rok 2011 oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Opinie sformułowane w kontroli stanowią ważne osiągnięcie Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR, na którym oparte będzie dalsze zapewnianie odpowiedniego zarządzania wewnętrznego i systemów kontroli oraz ich skuteczności w realizowaniu celów programu WP SESAR.

Zarządzanie budżetem i finansami

17. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR uważa, że po raz kolejny poczyniło postępy pod względem realizowania budżetowej zasady równowagi. Saldo środków pieniężnych na koniec 2011 r. zmniejszyło się z 57,2 mln EUR do 15,3 mln EUR, co odpowiada spadkowi o 73,2 %. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR nadal będzie czyniło starania w celu zapewnienia optymalnego zarządzania przepływami pieniężnymi i poszanowania zasad budżetowych.

Inne kwestie – opóźniona wpłata wkładów członkowskich

21. Opóźnionej wpłaty, niezrealizowanej do końca roku, dokonano w lutym 2012 r. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR przedyskutuje ze swoimi członkami najwłaściwsze podejście, aby zapewnić dotrzymanie ustalonych umowami terminów wpłat wkładów członkowskich.
